

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa imienia Witolda Lutosławskiego w 2015 roku

1. Wydanie książki pt. „Warszawa 1939-1945. Okupacyjne losy muzyków” cz.2

Autorzy: Katarzyna Naliwajek-Mazurek i Andrzej Spóz

Druga część albumu jest kontynuacją pracy opublikowanej w roku poprzednim według koncepcji i wyboru Elżbiety Markowskiej i Katarzyny Naliwajek-Mazurek. Obie książki są próbą naszkicowania zbiorowego portretu warszawskiego środowiska muzycznego w czasie II wojny światowej.

Drugi tom został przygotowany we współpracy z Warszawskim Towarzystwem Muzycznym, które udostępniło swoją kolekcję archiwaliów i dokumentów (m.in. autoryzowane wspomnienia Witolda Lutosławskiego, Jana Krenza, Władysława Szpilmana, Stefana Kisielewskiego, rodziny Wiłkomirskich)

W książce przytoczone są fragmenty wspomnień muzyków, materiały zaczerpnięte z okazjonalnych, trudno dostępnych publikacji oraz wypowiedzi utrwalone w archiwalnych nagraniach radiowych, a także dokumenty, zdjęcia, listy, fotografie.

Ważnym źródłem dokumentów są Biblioteka Narodowa i Uniwersytecka w Warszawie, a także bogate archiwa prywatne. Zdjęcia zostały udostępnione przez Muzeum Powstania Warszawskiego, Narodowe Archiwum Cyfrowe i Polską Agencję Prasową.

Autorem projektu graficznego albumu jest Maciej Sawicki.

Nakład 1000 egzemplarzy, objętość 320 stron.

Współfinansowanie ze środków uzyskanych w konkursach ofert m.st. Warszawy.

Prezentacja książki odbyła się 23 marca 2015 roku w Sali Koncertowej Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego.

Pierwszy album „Warszawa 1939-1945. Okupacyjne losy muzyków” został uhonorowany w roku 2015 dwiema nagrodami: Nagrodą Literacką m.st. Warszawy w kategorii „edycja warszawska” i nagrodą KLIO w kategorii „varsaviana”.

2. Festiwal Witolda Lutosławskiego „Łańcuch” XII

Festiwal Witolda Lutosławskiego „Łańcuch” XII odbył się w dniach 25 stycznia – 7 lutego 2015 roku. Dwunasta edycja festiwalu była rozszerzona o – zapoczątkowane w 2013 roku – Kursy mistrzowskie festiwalu „Łańcuch” przeznaczone dla studentów uczelni artystycznych z udziałem wybitnych pedagogów, wśród których znaleźli się m.in.: Andrzej Bauer, Jakub Jakowicz, Bartosz Koziak. W ramach festiwalu odbyło się 6 koncertów, z czego: jeden symfoniczny, jeden chóralny, trzy kameralne oraz jeden - minifestiwalu dziecięcego „Łańcuszek”. Koncerty zorganizowano w najbardziej reprezentacyjnych miejscach stolicy: Filharmonii Narodowej, Sali Wielkiej Zamku Królewskiego, Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego i Sali Laboratorium CSW Zamek Ujazdowski w Warszawie. Do grona wykonawców zaproszeni zostali min: Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, Chór Polskiego Radia w Krakowie, Kwartet Śląski, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, Michał Klauza, Krzysztof Jakowicz, Marek Moś.

XII edycja Festiwalu Witolda Lutosławskiego „Łańcuch” finansowana była ze środków Ministra KiDN, dzięki kontynuacji współpracy z Instytutem Muzyki i Tańca realizowanej w ramach w roku jubileuszu kompozytora oraz środków pozyskanych w konkursie ofert m.st. Warszawy. Na uwagę zasługuje także fakt stałej współpracy z Programem 2 PR, na którego antenie można było usłyszeć wszystkie koncerty festiwalu.

Szczegółowy program

25 stycznia 2015, godz. 19⁰⁰

Filharmonia Narodowa – Sala Kameralna

Kwartet Śląski

Szymon Krzeszowiec – I skrzypce, Arkadiusz Kubica – II skrzypce, Łukasz Syrnicki – altówka,
Piotr Janosik – wiolonczela

w programie:

Béla Bartók (1881-1945) – *III Kwartet smyczkowy* (1927) – 16'

Witold Lutosławski (1913-1994) – *Kwartet smyczkowy* (1964) – 20'

Ludwig van Beethoven (1770-1827) – *Kwartet smyczkowy F-dur* op. 135 (1826) – 27'

31 stycznia 2015, godz. 19⁰⁰

Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego

Mariusz Godlewski – baryton, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia,

Michał Klauza – dyrygent

Witold Lutosławski (1913-1994) – *Muzyka żałobna* na orkiestrę smyczkową (1958) – 13'30"

Witold Lutosławski (1913-1994) – *Interludium* na orkiestrę (1989) – 5'

Witold Lutosławski (1913-1994) – *Les espaces du sommeil* na baryton i orkiestrę do słów

Roberta Desnos (1975) – 15'

Per Nørgård (*1932) – *Out of this world (Parting). Witold Lutosławski in memoriam* na podwójny kwintet smyczkowy lub orkiestrę smyczkową (1994) – 7'

Jean Sibelius (1865-1957) – *IV Symfonia a-moll* op. 63 (1911) – 36'

1 lutego 2015, godz. 19⁰⁰

Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego

Anna Mikołajczyk – sopran, Anna Lubańska – mezzosopran, Maciej Grzybowski, Ryszard, Alzin – fortepiany, Anna Sikorzak-Olek, Anna Piechura-Gabryś – harfy, Hob-beats Percussion Group (Magdalena Kordylasińska, Miłosz Pękala, Karol Krasiński, Olga Przybył, Karolina Sokołowska, Radosław Mysiek, Tomasz Bielecki, Jarema Jarosiński – perkusja)

Barbara Świdorska – organy, Adam Bogacki, Andrzej Gubernat Tomasz Prawdzik, Jarosław

Jakiełek – kontrabasy, Hanna Sosińska-Kraski – czelesta, Chór Polskiego Radia w Krakowie,

Wojciech Michniewski – dyrygent, Izabela Polakowska-Rybska – przygotowanie chóru, dyrygent

Karol Szymanowski (1882-1937) – *Spraw, niech płaczą z Tobą razem* na sopran, alt i chór mieszany a cappella do słów sekwencji *Stabat Mater dolorosa* w przekładzie Józefa

Jankowskiego (cz. IV *Stabat Mater* op. 53, 1926) – 4'

Witold Lutosławski (1913-1994) – *Lacrimosa* na sopran, chór mieszany i organy (1937/1946) – 5'

Roman Padlewski (1915-1944) – *Stabat Mater* na chór mieszany a capella (1939) – 19'

Luigi Dallapiccola (1904-1975) – *Canti di prigionia* na chór mieszany, 2 fortepiany, 2 harfy i perkusję do słów Marii Stuart, Boecjusza i Girolama Savonaroli (1941) – 27'

Krzysztof Penderecki (*1933) – *Psalmy Dawida* na chór mieszany, 2 fortepiany, harfę, perkusję i 4 kontrabasy do słów Jana Kochanowskiego (1959) – 11'

4 lutego 2015, godz. 19³⁰

Zamek Królewski – Sala Wielka

(Koncert inauguracyjny X Międzynarodowy Konkurs Wiolonczelowy im. Witolda Lutosławskiego realizowany we współpracy z Fundacją na Rzecz Promocji Młodych Wiolonczelistów)

Agata Zubeł – sopran, Paweł Arendt – fortepiano, Chain Ensemble, Andrzej Bauer – dyrygent
w programie:

Giacinto Scelsi (1905–1988) – *Ohoi „Les Principes créatifs”* na 16 instrumentów smyczkowych (1966) – 8’30”

Witold Lutosławski (1913–1994) – *La Belle de nuit* na sopran i orkiestrę (z cyklu *Chantefleurs et Chantefables*) do słów Roberta Desnos (1990) – 2’40”

Agata Zubeł (*1978) – *Pomiędzy odpływem myśli a przyprawami snu* na głos, fortepian i orkiestrę smyczkową do słów Tadeusza Dąbrowskiego (2013) – 17’

György Ligeti (1923–2006) – *Ramifications* na 12 instrumentów smyczkowych (1969) – 8’30”

Iannis Xenakis (1922–2001) – *Voile* na 20 instrumentów smyczkowych (1995) – 5’

Arvo Pärt (*1935) – *Cantus in memoriam Benjamin Britten* na orkiestrę smyczkową i dzwon (1980) – 5’

7 lutego 2015, godz. 19⁰⁰

Studio Koncertowe Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego

Krzysztof Jakowicz – skrzypce, Robert Morawski – fortepian, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, Marek Moś – dyrygent

Johann Sebastian Bach (1685–1750) – *Ricercare a 6 c-moll z Das Musikalische Opfer* BWV 1079 (1748) na orkiestrę, instrumentacja: Anton Webern (1935) – 7’

Witold Lutosławski (1913–1994) – *Preludia i fuga* na 13 instrumentów smyczkowych (1973) [wersja skrócona] – 26’

Fryderyk Chopin (1810–1849) – *Fuga a-moll* (1840?) na orkiestrę smyczkową, instrumentacja: Paweł Mykietyń (2012) – 3’

Witold Lutosławski (1913–1994) – *Partita* na skrzypce, fortepian i orkiestrę (1984/1988) – 18’

Witold Lutosławski (1913–1994) – *Interludium* na orkiestrę (1989) – 5’

Johann Sebastian Bach – *Contrapunctus I d-moll z Die Kunst der Fuge* BWV 1080 na orkiestrę smyczkową (1749), instrumentacja: Jan Krenz (cz. I *Suity polifonicznej* na orkiestrę, 1952) – 3’

Minifestiwal dla dzieci Łańcuszek

Zespół **Synaxis** (Stanisław Dziąg – I skrzypce, Gwidon Ciężarek – I skrzypce, Igor Kabalewski – altówka, Wojciech Sławiński – wiolonczela), Robert Nalewajka – flet, Malina Sarnowska – prowadzenie koncertu, Tomasz Pokrzywiński – opracowanie muzyczne

7 lutego 2015 roku godz. 11.00

Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, ul. Jazdów 2, Sala widowiskowa im. W. Krukowskiego

Bajka muzyczna „O Grzesiu i królu Sotulu” (dla dzieci od 5 do 8 lat)

Kursy mistrzowskie Festiwalu "Łańcuch" XII

Dom Pracy Twórczej w Radziejowicach

Kursy mistrzowskie Festiwalu "Łańcuch" XII odbyły się w dniach 23 stycznia – 1 lutego 2015 roku w Domu Pracy Twórczej w Radziejowicach. Była to trzecia edycja kursów, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród młodych muzyków i przyciągają z roku na rok coraz więcej chętnych. W tym roku kursy dedykowane były instrumentalistom – smyczkowym, a tematyka zajęć skupiała się na wykonawstwie utworów kompozytorów XX-wiecznych (orkiestra smyczkowa) oraz współczesnych technik wykonawczych. Kierownictwo artystyczne nad kursami sprawował Andrzej Bauer. W gronie zaproszonych do współpracy w charakterze pedagogów i kierowników sekcji byli: Jakub Jakowicz, Maria Sławek, Artur Rozmysłowicz, Bartosz Koziak, Mikołaj Pałosz i Paweł Jabłczyński, pianistami towarzyszącymi zaś - Paweł Arendt oraz Agnieszka Kozło. Podczas kursów odbywały się zajęcia orkiestrowe ze specjalnie przygotowanym programem (Andrzej Bauer), próby sekcyjne, lekcje indywidualne oraz warsztaty współczesnych technik wykonawczych, prowadzone przez Mikołaja Pałosza. Podobnie jak w poprzednich latach kursy miały charakter stypendium, a ich uczestnicy zostali wyselekcjonowani spośród nadesłanych aplikacji.

Podczas kursów odbyły się również dwa koncerty (inauguracyjny i finałowy), dwa recitale wiolonczelowe – Bartosza Koziaka i Magdaleny Bojanowicz oraz audycje wiolonczelowe dla uczestników konkursu wiolonczelowego. Pokłosiem kursów był koncert inaugurujący X Międzynarodowy Konkurs Wiolonczelowy im. Witolda Lutosławskiego 4 lutego 2015 na Zamku Królewskim w Warszawie, który odbył się we współpracy z organizatorem Konkursu – Fundacją na rzecz Promocji Młodych Wiolonczelistów. Koncert ów wpisany był zarazem w ramy Festiwalu Witolda Lutosławskiego „Łańcuch” XII.

Powołany przy tej okazji pod patronatem Towarzystwa zespół pod nazwą Chain Ensemble, z zamiarem kontynuowania działalności, ma szansę stać się zespołem stale obecnym podczas kolejnych edycji Festiwalu Witolda Lutosławskiego „Łańcuch”.

3. Multimedialna wystawa „Witold Lutosławski 1913-1994”

Wystawa została uruchomiona 23 stycznia 2015 roku na platformie Google Cultural Institute. Wykorzystuje archiwalne zdjęcia, wypowiedzi kompozytora i osób z nim związanych na temat jego życia i twórczości oraz materiały filmowe. Wystawę przygotowało Culture.pl (IAM)

<https://www.google.com/culturalinstitute/exhibit/witoldlutos%C5%82awski/AR2HuIA5>

Wystawa wykorzystuje zdjęcia z albumu Elżbiety Markowskiej „Lutosławski 1913-2013”, archiwalne zdjęcia udostępnione na potrzeby projektu przez Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego oraz Polskie Centrum Informacji Muzycznej POLMIC. Komentarze do zdjęć zostały wybrane spośród wypowiedzi Lutosławskiego na temat jego życia i twórczości, jak również wypowiedzi osób związanych z kompozytorem. Uzupełnienie wystawy stanowią materiały filmowe dotyczące życia kompozytora zrealizowane w 2013 roku na potrzeby cyklu „Woven Words” organizowanego przez londyńską Philharmonia Orchestra i Instytut Adama Mickiewicza w ramach obchodów 100-lecia urodzin artysty.

Towarzystwo brało udział w przedsięwzięciu jako partner merytoryczny. Elżbieta Markowska pełni rolę konsultanta merytorycznego wystawy.

4. Medal 100-lecia urodzin Witolda Lutosławskiego

Medal pamiątkowy 100-lecia urodzin Witolda Lutosławskiego, zaprojektowany przez Marka Sarellę, (tłoczony w Mennicy Polskiej), przyznawany jest przez zarząd Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego wspólnie z Instytutem Muzyki i Tańca osobom szczególnie zasłużonym dla propagowania sztuki kompozytora.

W 2015 roku medalami zostali uhonorowani: Włodzimierz Kotoński, Krzysztof Jakowicz, Wojciech Michniewski, Kwartet Śląski oraz Orkiestra Sinfonia Varsovia.

Na koncertach Festiwalu Łańcuch XII wręczone zostały medale Krzysztofowi Jakowiczowi, Wojciechowi Michniewskiemu i Kwartetowi Śląskiemu.

5. Plany Towarzystwa związane z *Chain Ensemble*

Towarzystwo objęło patronatem i wspiera pod względem merytorycznym i organizacyjnym tworzony przez Andrzeja Bauera wraz z grupą młodych artystów *Chain Ensemble*.

Złożony w listopadzie 2015 roku do MKiDN projekt do programu ministra *Kultura Dostępna*, otrzymał finansowanie ministerstwa. Rezultatem tych działań będzie trasa koncertowa zespołu (4 koncerty) prezentująca muzykę współczesną, (w tym W. Lutosławskiego) w mniejszych ośrodkach na terenie województwa Kujawsko-Pomorskiego i Wielkopolskiego.

Chain Ensemble – orkiestra kameralna, specjalizująca się w wykonywaniu nowej muzyki na najwyższym światowym poziomie – jest projektem o ogromnym potencjale artystycznym i edukacyjnym. Jest to grupa pełnych energii, kreatywnych muzyków o dużym doświadczeniu, połączonych pragnieniem tworzenia znaczących wydarzeń artystycznych w kraju. Filarem pracy zespołu są działania edukacyjne, realizowane poprzez organizację warsztatów muzycznych z udziałem najzdolniejszej młodzieży. *Chain Ensemble* pracuje również nad stworzeniem nowej formuły koncertu, zapewniającej bliższy kontakt wykonawców i publiczności. Zespół adresuje swoje produkcje przede wszystkim do młodej generacji słuchaczy, chcąc otworzyć ich na obiór najnowszej muzyki artystycznej.

Ideą towarzyszącą powstaniu *Chain Ensemble* jest przywrócenie zainteresowania muzyką artystyczną tworzoną w obecnym czasie. Słowa „przywrócenie” używamy w sposób świadomy, gdyż zainteresowanie to z wielu powodów zanikło w przeciągu XX wieku, a programy koncertowe zdominowała muzyka poprzednich epok. Obserwujemy zjawisko utożsamiania muzyki „klasycznej” z muzyką wieków minionych oraz poszukiwania skojarzeń dla hasła „muzyka współczesna” w muzyce rozrywkowej czy wywodzącej się z nurtu amatorskiego. Zjawisko to powodowane jest między innymi brakiem należytego akcentowania wartości i znaczenia muzyki dla rozwoju człowieka na wszystkich szczeblach edukacji. Wychodząc naprzeciw młodym słuchaczom, wykonawcom oraz twórcom, chcielibyśmy wypełnić powstającą lukę i powołać do życia projekt-zespół, który poprzez swoją wielotorową działalność edukacyjną i koncertową przywróci muzykę naszego czasu szerszemu gronu odbiorców. Ma on szansę stać się w niedługim czasie adwokatem nowej muzyki w Polsce i jej ambasadorem za granicą.

Zgodnie z wyrażanymi przez członków Towarzystwa podczas ubiegłorocznego Zebrania Walnego sugestiami, aby Towarzystwo prezentowało jak najwięcej muzyki swojego patrona, *Chain Ensemble* planuje podczas najbliższych festiwali *Łańcuch* (w latach 2017 i 2018) wykonanie kompletu dzieł Witolda Lutosławskiego na zespoły kameralne i orkiestrę kameralną. Zamierza zaprosić do tych koncertów najzdolniejszych młodych wykonawców oraz w ramach warsztatów umożliwić im studiowanie indywidualnego stylu kompozytora.

